

30. jul 2011, Trg Oslobođenja/Tabanovačka, 16h

Obilazak mesta Topovske šupe kod Autokomande

Vode: Borka Vasić, Jovana Vuković i Milan Radanović

Pozivamo vas na zajedničku posetu mesta na kome se nalazio prolazni logor Topovske šupe, Autokomanda, Beograd 30. Jul 2011. u 16h, koja se organizuje u okviru projekta Poseta Starom Sajmištu – Merila i kriterijumi sećanja.

Radna grupa, koja je radila na pripremi obilaska, će predstaviti rezultate istraživanja vezane za istoriju logora i kontekste istorijskog ali i savremenog rasizma i fašizma. Milan Radanović će govoriti o istorijskoj realnosti Beograda druge polovine 1941, kao i o istorijskim faktima vezanim za logor Topovske šupe koje je bilo moguće prikupiti, jer do sada nije obavljeno temeljno istraživanje.

Borka Vasić, romska aktivistkinja, koja je izgubila rođake u logoru, podeliće sa nama ono šta ona zna o vremenu, kad su na tom mestu bili zatočeni Jevreji i Romi kao taoci mera odmazde Nemačkog Vermahta. Borka Vasić je sa Jovanom Vuković angažovana protiv nasilnog iseljavanja romskog stanovništva u Beogradu, a kao žiteljka neformalnog naselja i sama živi u stalnom strahu od raseljavanja. Jovana Vuković će govoriti o savremenim oblicima rasizma u Srbiji i Evropi, isključivanju i diskriminaciji siromašnih, kao i o politikama EU prema izbeglicama i imigrantima.

Načinom rada koji je zasnovan na zajedničkom istraživanju i analizi prošlosti izvan institucijalnog i/ili akademskog okvira želimo da uspostavimo praksu sećanja koja prevazilazi ritualizirano sećanje na žrtve i koja se ne bazira na mehanizmima isključivanja i kategorizacija. Smatramo da ovakva praksa sećanja može da proizađe iz neposredovanog razgovora i kritičkog odnosa spram savremenog društva i dominantnih interpretacija istorije. Audio-vizuelna dokumentacija ovih poseta će biti objavljena na veb stranici starosajmiste.info.

Molimo zainteresovane da se prijave na adresu starosajmiste.info@gmail.com zbog ograničenog broja mesta i dalje koordinacije posete.

Topovske šupe na google.maps:

[http://maps.google.com/maps/ms?](http://maps.google.com/maps/ms?msid=210741755049114973117.0004a6af6074569bf2f82&msa=0&ll=44.7883,20.469493&spn=0.005201,0.00898)

[msid=210741755049114973117.0004a6af6074569bf2f82&msa=0&ll=44.7883,20.469493&spn=0.005201,0.00898](http://maps.google.com/maps/ms?msid=210741755049114973117.0004a6af6074569bf2f82&msa=0&ll=44.7883,20.469493&spn=0.005201,0.00898)

Javni prevoz:

Tram 9, 10, 14, Bus 18, 33, 39, 42, 47, 48, 59, 78, Bus 33, 39 od Slavije, Stanica Trg Oslobođenja

<http://www.starosajmiste.info/sr/aktivnosti.php?id=11>

Da podsetimo:

Topovske šupe su bile prvi koncentracioni (prolazni) logor u kome je okupljeno muško Jevrejsko i Romsko stanovništvo Beograda i Srbije nakon hapšenja, koja su počela u avgustu 1941. godine. Nemački Vermaht je od jula 1941. počeo s masovnim streljanjima jevrejskih i romskih muškaraca, koji su uglavnom bili internirani u vojni logor u Topovskim šupama, na Autokomandi. Oni su služili kao taoci, predviđeni za streljanje, u okviru represivnih mera za gušenje ustanka u Srbiji. Preostali članovi njihovih porodica, žene, deca i starci internirani su u logor na Sajmištu, koji je nosio naziv „Judenlager Semlin“, Jevrejski logor Zemun.

“Naredba koja se odnosi na Jevreje i Cigane” objavljena je 31. maja 1941. Naredba je određivala ko se smatra Jevrejinom i Ciganom. Nalagala je isključivanje Jevreja i Roma iz javnog i privrednog života, oduzimana im je imovina i uvedena je obavezna registracija (Judenregister i Zigeunerlisten) i prisilni rad. Pored toga, naredba je propisivala obavezno nošenje žutih traka za Jevreje i Rome, zabranjivala im rad u javnim ustanovama i profesijama pravnika, lekara, stomatologa, veterinara i farmaceuta, kao i posetu bioskopima, pozorištima, mestima zabave, javnim kupatilima, sportskim terenima i zelenim pijacama.

U okviru projekta Poseta Starom Sajmištu – Merila i kriterijumi sećanja od jula do decembra 2011. godine biće organizovan niz obilazaka mesta, u Beogradu i okolini, povezanih sa istorijom nacističkog logora na Sajmištu. Obilasci se realizuju kao organizovane posete sa vodičima, a bave se razumevanjem elemenata istorijskih fašističkih ideologija i analizom pojava fašizma u savremenom društvu. Vodiči i vodičice su osobe koje su svojim radom, istraživanjem ili iskustvom povezani sa određenom lokacijom i/ili tematikom. Namera tih aktivnosti je da se razvija praksa sećanja koja povezuje prošlost i savremeno iskustvo, u cilju prepoznavanja rasističkih, nacionalističkih i drugih šovinističkih, eksploatatorskih i diskriminatornih odnosa u društvu.

Voditeljica radne grupe: Ana Vilenica

Ideja i koordinacija organizovanih vođenja: Rena Raedle

Organizacija i produkcija: Kulturni centar Rex/ fond B92

Realizovano uz pomoć: Kancelarije za jugoistočnu Evropu fondacije Roza Luksemburg

<http://www.starosajmiste.info>